

Portalul educațional „Ora de dirigenție”

**Vlad Manea – Liceul de Informatică „Grigore Moisil” Iași,
vlad.c.manea@gmail.com**

**Mihai-Vlad Constantinescu – Liceul de Informatică „Grigore Moisil” Iași,
vladmihai.constantinescu@yahoo.com**

**Alexandru Periețanu – Liceul de Informatică „Grigore Moisil” Iași,
p_ace135@yahoo.com**

**prof. Claudia Cărăușu – Liceul de Informatică „Grigore Moisil” Iași,
claudiacarasu@yahoo.com**

**prof. Emanuela Cerchez – Liceul de Informatică „Grigore Moisil” Iași,
emanuela.cerchez@gmail.com**

Abstract

“Ora de Dirigenție” este un portal care conține materiale educaționale destinate orelor de Consiliere și orientare. Site-ul conține prezentarea structurată și accesibilă a materialelor necesare în activitatea de proiectare didactică (descrierea modulelor și submodulelor curriculare); diverse teme de Dirigenție; modele de planificări calendaristice sau de proiecte didactice; resurse educaționale diverse, ce pot fi integrate în lecțiile de Dirigenție (software educațional, prezentări PowerPoint, website-uri educaționale, chestionare, fișe de lucru, imagini, secvențe video, audio etc.); un dicționar de termeni cheie; instituții, organizații, fundații, asociații cu care puteți colabora pentru realizarea activităților educaționale; știri despre evenimente educaționale importante. Utilizatorii pot vizualiza conținutul educațional existent sau pot contribui activ, propunând resurse educaționale.

1. Introducere

“Ora de Dirigenție” este un portal care conține materiale educaționale destinate orelor de Consiliere și orientare. Site-ul conține:

- prezentarea structurată și accesibilă a materialelor necesare în activitatea de proiectare didactică (descrierea modulelor și submodulelor curriculare);
- diverse teme de Dirigenție;
- modele de planificări calendaristice sau de proiecte didactice;
- resurse educaționale diverse, ce pot fi integrate în lecțiile de Dirigenție (software educațional, prezentări PowerPoint, website-uri educaționale, chestionare, fișe de lucru, imagini, secvențe video, audio etc.);
- un dicționar de termeni cheie;
- instituții, organizații, fundații, asociații cu care puteți colabora pentru realizarea activităților educaționale;
- știri despre evenimente educaționale importante.

Lista utilizatorilor activi este publică, pentru a facilita potențiale colaborări dintre profesorii cu interese comune, din aceeași locație sau locații diferite, în cadrul activităților educaționale (concursuri, proiecte) pentru care diversitatea constituie un atu. Utilizatorii pot vizualiza conținutul educațional existent sau pot contribui activ, propunând teme de Dirigenție, resurse educaționale, proiecte didactice, modele de planificări calendaristice.

Împărtășind propria experiență didactică și beneficiind în același timp de experiența altor colegi, vom reuși cu siguranță să fim mai aproape de elevi, să oferim răspunsuri întrebărilor lor, să schimbăm statutul orei de Dirigenție.

2. Interfață

Fiecare pagină a portalului are cinci zone active:

Figura 1. Interfața portalului „Ora de dirigenție”

1. **Zona meniu:** se află în partea stângă a paginii și permite accesarea elementelor de conținut. Accesând legătura *Despre noi*, utilizatorul se poate întoarce la pagina principală;
2. **Zona știri:** se găsește sub zona meniului și conține ultimele știri publicate.
3. **Zona pagini recente:** situată în partea central-superioară a paginii, permite localizarea rapidă a poziției curente în cadrul site-ului;
4. **Zona utilizatori:** aflată în partea dreaptă superioară a paginii, permite conectarea utilizatorului sau deconectarea și modificarea profilului, în cazul în care acesta este conectat.
5. **Zona informații:** ocupă partea centrală a paginii și diferă în funcție de conținut.

Portalul are un buton *înapoi*, situat în apropiere de zona meniu, care permite navigarea spre pagina precedentă.

3. Utilizatori

Utilizatorii portalului pot fi încadrați în trei categorii.

Vizitator este orice utilizator care doar accesează portalul. Are drept de vizualizare a informațiilor și descărcare a resurselor, dar implicarea acestuia rămâne una pasivă: el nu poate propune teme sau resurse și nu poate publica știri.

Membrul activ este un utilizator identificat printr-un nume de utilizator unic și datele personale. El are posibilitatea de a se implica atât pasiv, cât și activ. Implicarea activă constă în propunerea de teme, resurse și publicarea de știri. De asemenea, el are dreptul de a-și schimba datele personale și de contact.

Administratorul este un utilizator ale cărui drepturi constituie reuniunea drepturilor membrilor. Are, în plus, posibilitatea să propună colaboratori și să adauge termeni în dicționar.

El poate să dezactiveze (și să reactiveze) membri. Dezactivarea unui membru constă în interzicerea acestuia de a se conecta la portal și, implicit, de a se mai implica activ.

4. Elemente de conținut

Materialele necesare susținerii orelor de Consiliere și orientare respectă o structură ierarhizată. Fiecare dintre cele cinci module propuse conține mai multe submodule, specifice claselor de studiu. Resursele și temele propuse de profesorii diriginți pot fi încadrate la submodule. De asemenea, unele teme pot indica un colaborator.

Sintetizăm în tabelul următor elementele de conținut ale portalului “Ora de Dirigenție” precum și acțiunile pe care le pot efectua utilizatorii:

Tabelul 1. Elemente de conținut și drepturile utilizatorilor

Elemente de conținut	Acțiuni	Administrator	Membru activ	Vizitator
Module	Vizualizare	Da	Da	Da
Submodule	Vizualizare	Da	Da	Da
Teme	Vizualizare	Da	Da	Da
	Adăugare	Da	Da	
	Modificare	Da	Da ²	
	Ștergere	Da	Da ²	
Resurse	Vizualizare	Da	Da	Da
	Adăugare	Da	Da	
	Modificare	Da	Da ²	
	Ștergere	Da	Da ²	
Termeni	Vizualizare	Da	Da	Da
	Adăugare	Da		
	Modificare	Da		
	Ștergere	Da		
Colaboratori	Vizualizare	Da	Da	Da
	Adăugare	Da		
	Modificare	Da		
	Ștergere	Da		
Utilizatori	Vizualizare	Da	Da ³	Da ³
	Adăugare			Da
	Activare	Da ¹		
	Modificare	Da	Da ²	
	Notificare	Da ¹		
	Dezactivare	Da ¹		
Știri	Vizualizare	Da	Da	Da
	Adăugare	Da	Da	
	Modificare	Da	Da ²	
	Ștergere	Da	Da ²	

¹ mai puțin contul administratorului;

² doar cele care aparțin membrului activ;

³ pot fi vizualizați doar membrii activi.

5. Conținut educațional

Tabelul 2. Conținutul educațional curent al portalului

Nr	Tema	Modul	Submodul	Clasa	Resurse educaționale
1.	Modele în carieră	Planificarea carierei	Planificarea și dezvoltarea carierei	XII	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ „Lideri IT” – prezentare Powerpoint ▪ Joc didactic „Modele în carieră”
2.	Ce știu despre mine?	Autocunoașterea și dezvoltare personală	Autocunoaștere	IX	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Joc didactic – labirintul cunoașterii
3.	Luna prevenției. Violența	Calitatea stilului de viață	Calitatea vieții și stilul de viață sănătos	IX	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Prezentare PowerPoint “Violența”
4.	Luna prevenției. Alcoolul	Calitatea stilului de viață	Calitatea vieții și stilul de viață	IX	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Prezentare PowerPoint “Efectele consumului de alcool asupra organismului”
5.	Luna prevenției. Măncăm sănătos?	Calitatea stilului de viață	Calitatea vieții și stilul de viață	IX	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Prezentarea PowerPoint “Junk-food. Efecte nocive și soluții” ▪ Joc didactic: “Măncăm sănătos?”
6.	Luna prevenției. Drogurile	Calitatea stilului de viață	Calitatea vieții și stilul de viață	X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Site-ul “Prețuiește viața! Drogurile dăunează grav sănătății”
7.	Luna prevenției. BTS	Calitatea stilului de viață	Calitatea vieții și stilul de viață	XI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Chestionar “BTS”
8.	Vreau să te cunosc!	Autocunoașterea și dezvoltare personală	Autocunoaștere	IX	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Soft educațional – Conduita psihosocială (Chestionarul “Cine sunt eu?”, Copacul Valorilor)
9.	Știu să mă prezint!	Planificarea carierei	Marketingul personal	XII	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Model CV ▪ Model Scrisoare de intenție ▪ Chestionar CV
10.	Sunt pregătit pentru interviu?	Planificarea carierei	Marketingul personal	XII	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiect didactic ▪ Joc didactic “Interviul perfect”

6. Jocuri didactice

6.1. Labirintul cunoașterii

Labirintul cunoașterii este o incursiune a elevului în propria personalitate. Prin intermediul a șase exerciții, marcate cu elemente grafice distincte în labirint, elevul își creează o viziune

asupra sinelui și cunoaște posibilități de a-și îmbunătăți comportamentul. Aspecte precum trăsăturile fizice, caracteristicile pozitive și negative de personalitate, adaptabilitatea în cadrul grupului sunt parcurse. Al șaptelea exercițiu prezintă un feed-back general despre progresul înregistrat de elev.

Obiectiv general al jocului este să identifice principalele caracteristici ale unor trăsături de personalitate.

6.2. Modele în carieră

Modele în carieră este un joc didactic în care elevul ia contact cu informații din viața personală și profesională a unor personalități remarcabile din domeniile: Artă, Știință, Politică și Sport. Confruntarea elevului cu modele autentice va constitui o sursă de inspirație pentru cariera sa profesională.

Jocul are structura unui quiz, elevul trebuie să răspundă la întrebări aleatoare, poate utiliza variante ajutătoare, după modelul devenit clasic al jocului “Vrei să fii miliardar?”. Obiectivele jocului sunt:

- să descopere realizări remarcabile ale unor personalități din domenii variate;
- să analizeze comparativ biografiile profesionale ale unor personalități din domeniul Artei, Științei, Politicii și Sportului în scopul identificării elementelor comune și a elementelor diferite, pentru conturarea unor modele autentice pentru dezvoltarea carierei.

6.3. Interviul perfect

Jocul didactic *Interviul perfect* simulează printr-un test grilă cu variantă unică de răspuns un interviu. Elevului i se propun șapte întrebări frecvent întâlnite la interviuri profesionale și răspunsuri posibile pentru acestea. Elevul alege, pentru fiecare întrebare, unul dintre cele patru răspunsuri, care se potrivește cel mai bine personalității sale.

La sfârșitul interviului, elevul primește un calificativ general și explicații cu privire la oportunitatea răspunsurilor sale, precum și interpretarea celorlalte trei răspunsuri alternative. Calificativul este acordat în funcție de valoarea fiecărui răspuns ales. Am împărțit răspunsurile în patru grupe valorice:

- 5 puncte pentru un răspuns care defavorizează complet candidatul, fie creând o imagine negativă a acestuia, fie conducând la o situație în care candidatul va fi pus în încurcătură;
- 0 puncte pentru un răspuns acceptabil, dar care nu oferă un avantaj candidatului
- 2 puncte pentru un răspuns bun
- 5 puncte pentru unul foarte bun, care va conduce discuția pe un teren favorabil candidatului, în care acesta poate evidenția atuurile sale.

Obiectivele jocului sunt:

- să identifice care sunt răspunsurile cele mai potrivite pentru un interviu, în concordanță cu trăsăturile sale de personalitate;
- să realizeze o comparație între efectele posibile ale variantelor de răspuns.

6.4. Mâncăm sănătos?

Mâncăm sănătos? îi oferă elevului răspunsul pentru întrebarea “cât de mult mănânc de fapt și ce ar trebui să fac pentru a-mi transforma alimentația într-una sănătoasă?”.

Elevul este invitat să-și aleagă orele la care mănâncă într-o zi normală și să-și prepare mesele. El are la dispoziție diverse feluri de mâncare pe care le poate pune în farfurie în una sau mai multe porții. La final, elevului îi este prezentat numărul total de calorii ale alimentelor alese, precum și timpii necesari de activități recreative (mers pe jos, mers pe bicicletă, înot, alergat) pentru a consuma kaloriile.

Obiectivele jocului sunt:

- să se familiarizeze cu regulile de bază ale unei alimentații sănătoase;
- să analizeze propriile obiceiuri alimentare în scopul identificării distribuției și structurii meselor;
- să identifice modalități prin care se poate realiza un echilibru între consum și aportul caloric.

7. Chestionare

Portalul "Ora de Dirigenție" conține un instrument pentru construirea facilă de chestionare.

Am creat cu această unealtă două chestionare: BTS (care tratează bolile cu transmitere sexuală și este structurat în întrebări cu variantă unică și întrebări cu variantă multiplă de răspuns) și CV (numai cu întrebări adevărat-fals), disponibile în secțiunea de resurse a portalului.

Pentru a particulariza un chestionar, utilizatorul trebuie să descarce chestionarul pilot din secțiunea de resurse și apoi să deschidă fișierul *chestionar.xml*.

Pot fi completate următoarele secțiuni:

A. Informațiile generale

- Titlul chestionarului
`<chestionar titlu="Scrieti aici titlul chestionarului!"`
- Autorul
`autor="Scrieti aici numele Dumneavoastra!"`
- Enunțul care apare sub titlu înainte de verificare
`enunt="Scrieti aici cerinta generala!"`
- Mesajul care apare sub titlu după verificare
`verificare="Scrieti aici mesajul de dupa verificare!">`

B. Întrebările

Fiecare întrebare poate avea variantă unică sau multiplă de răspuns. Un exemplu de întrebare cu răspuns unic este:

```
<intrebare enunt="1+1=2?" raspuns="unic"
mesajpentruraspunscorect="Ați răspuns corect la întrebare!"
mesajpentruraspunsgresit="Ați răspuns greșit la întrebare!">
<raspuns enunt="adevarat" corect="da" feedbackda=""
feedbacknu="" />
<raspuns enunt="fals" corect="nu" feedbackda="" feedbacknu="" />
</intrebare>
```

Un exemplu de întrebare cu variantă multiplă de răspuns este:

```
<intrebare enunt="Ce animale sunt mamifere?" raspuns="multiplu"
mesajpentruraspunscorect="Ați răspuns corect la această
întrebare!"
mesajpentruraspunsgresit="Ați răspuns greșit la această
întrebare!" >
<raspuns enunt="camila" corect="da" feedbackda="camilele
sunt, intr-adevar, mamifere." feedbacknu="camilele nasc pui
vii!" />
<raspuns enunt="tigrul siberian" corect="da"
feedbackda="tigrul este, intr-adevar, felina si mamifer."
feedbacknu="tigrul face parte din clasa mamifere!" />
<raspuns enunt="amiba" corect="nu" feedbackda="amiba face
parte din domeniul eucariote." feedbacknu="amiba nu poate fi
mamifer!" />
</intrebare>
```

Pentru fiecare variantă dintr-o întrebare, feedbackda este feedback-ul dat dacă se răspunde și cu varianta respectivă și feedbacknu – dacă **nu** se răspunde și cu varianta respectivă. Acești doi parametri **nu** sunt influențați de corectitudinea răspunsului.

Răspunsul corect la o întrebare înseamnă răspunderea corectă pentru fiecare variantă de răspuns.

C. *Mesajul verificare*: apare la acționarea butonului de ajutor, după apăsarea butonului de verificare

```
<mesajverificare><![CDATA[Scietici aici mesajul!]]>
</mesajverificare>
```

D. *Mesajul ajutor*: apare la acționarea butonului de ajutor. Permite includerea unor indicații de rezolvare.

```
<mesajajutor><![CDATA[Scietici aici mesajul de ajutor!]]>
</mesajajutor>
```

E. *Bibliografia*: câte o publicație pe fiecare rând, ca în exemplu.

```
<bibliografie>
  <sursa titlu="Titlul 1" autor="Autor 1" />
  <sursa titlu="Titlul 2" autor="Autor 2" />
</bibliografie>
```

În urma completării fișierului *chestionar.xml*, se rulează *index.html* și se finalizează procesul de particularizare a chestionarului. După ce s-a terminat, se poate adăuga chestionarul ca resursă de tip *website* pe portalul “Ora de Dirigenție”.

8. Detalii de implementare

8.1. Structura portalului

Website-ul “Ora de Dirigenție” este realizat în PHP și folosește, ca soluție pentru baza de date, MySQL. Paginile sunt structurate modular, astfel încât fragmente de pagină încărcate în pagini distincte să se găsească într-o singură locație. Paginile de căutare și adăugare, precum și cele care calculează paginarea tabelor de vizualizare a elementelor de conținut (submodule, resurse etc.) sunt stocate separat într-un director denumit *secvențe*.

Am prevăzut baza de date și cu un tabel separat, denumit *pagini*, care ține evidența clară a paginilor ce pot fi accesate, memorându-le adresa. Fiecare operație (adăugare, ștergere, modificare etc.) specifică unui element de conținut (temă, știre, utilizator, resursă etc.) constituie o pagină separată.

Această soluție a constituit o optimizare pentru:

- **mentenanța** aplicației: orice facilitate poate fi activată/dezactivată logic. Spre exemplu, dacă o persoană autorizată să utilizeze direct baza de date dorește să elibereze spațiul ocupat de resurse, va dezactiva doar pagina de adăugare resurse. Utilizatorii vor putea în continuare să modifice, șteargă sau acceseze resurse.
- **modularitatea** aplicației: o facilitate poate fi activată/dezactivată din tabel fără a influența restul facilităților. De pildă, persoana autorizată consideră inoportună actualizarea resurselor, dorind să realizeze o statistică. El doar dezactivează, paginile de adăugare, modificare și ștergere a resurselor fără a bloca accesul utilizatorilor la celelalte facilități.
- **portabilitatea** aplicației: adresele paginilor, fiind stocate în tabel, permit utilizarea portalului ca un tot unitar, dar format din pagini aflate în locații multiple.
- **extensibilitatea** aplicației: se pot adăuga funcționalități noi portalului prin adăugarea lor în tabel și adăugarea script-urilor PHP la adresele specificate.
- **eleganța** implementării: am împărțit o pagină din tabel (văzută de utilizator ca una) în două: prima (numită *cod*) rulează înainte de a se afișa rezultatele pe ecran, iar a doua (numită *pagină*) ocupă în totalitate zona informații și este axată pe modul de afișare a informațiilor.

8.2. Baza de date

Structura bazei de date poate fi studiată prin intermediul modelului ERD de mai jos:

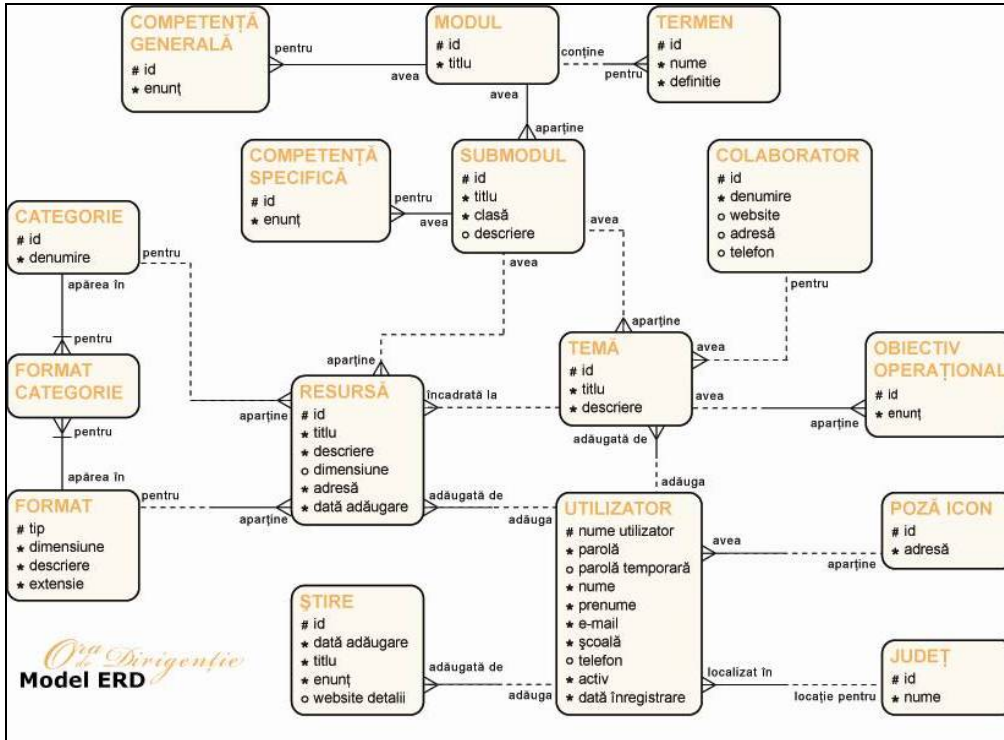

Figura 2. Modelul ERD al bazei de date